

به نام او			
سؤالات درس فنون دهم انسانی	اداره کل آموزش و پرورش لرستان	وقت آزمون: ۹۰ دقیقه	محل مهر آموزشگاه
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	تعداد سؤال: ۲۸	
نام آموزشگاه:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان الیگودرز	طراح سؤال: مهرانوش بیات	تعداد صفحه: ۳
	نوبت اول، دیماه ۹۹		

تمام رویاهای ما می‌توانند محقق شوند اگر ما شجاعت دنبال کردن آنها را داشته باشیم

ردیف	نمره
------	------

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

۱	زبان ایرانیان پیش از اسلام که ریشه و مادر زبان امروز ایران است.....یا.....نامیده می‌شود.	۰/۵
۲	درباره وضعیت جامعه ایران در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم همه گزینه‌های زیر درست هستند؛ به جز: ۱. این دوره مهمترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است. ۲. در این دوره بیشتر دانشمندان ایرانی، آثار خود را به عربی می‌نوشتند. ۳. ابوعلی سینا آثار خود را در قالب تحقیق، تألیف و اشعار عربی و فارسی منتشر می‌کرد. ۴. یکی از کارهایی که غزنویان برای استقلال ملی انجام دادند، گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایران بود.	۰/۵
۳	متن زیر در توصیف کدام اثر، نوشته شده است؟ «این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است. امروز فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است.»	۰/۵
۴	کدام زبان نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود؟	۰/۵
۵	پدر شعر فارسی کیست و چه کسی صاحب قصیده تمام و کمال حکمی در قرن چهارم است؟	۰/۵
۶	هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد،.....است.	۰/۲۵
۷	در بین کتاب‌های زیر، کدام اثر اصل پارتی دارد؟ الف: کلیله و دمنه ب: اوستا ج: درخت آسوریک د: هزار و یک شب	۰/۵
۸	شعر غنایی با دو شاعر مشهور،.....و.....قوت و استحکام یافت.	۰/۵
۹	حماسه ملی ایران و شعر حماسی با.....به اوج رسید.	۰/۲۵

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۱۰	با ذکر دلیل بنویسید که بیت زیر دارای «واج آرایی» هست یا خیر؟ خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است	۱
۱۱	در ابیات زیر نمونه‌های واج آرایی را بیابید. سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست خوابِ نوشین بامدادِ رحیل / باز دارد پیاده را ز سبیل ای شطّ شیرین پر شوکت من!	۰/۷۵
۱۲	در اشعار زیر آرایه تکرار (واژه آرایی) را بیابید. پای استدالیان چوبین بود / پای چوبین سخت بی تمکین بود دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من، به خدا قسم، خدا را پس هستی من ز هستی اوست / تا هستم و هست، دارمش دوست	۰/۷۵

۰/۵	۱۳	در بیت «گر اظهار پشیمانی کند گردون مشو ایمن/ که بدعهد از پشیمانی، پشیمان زود می‌گردد» چه عاملی باعث ایجاد موسیقی شده است؟
۰/۵	۱۴	ارزش موسیقایی.....از همهٔ سجع‌ها بیشتر است.
۰/۵	۱۵	واژه‌های.....و.....در عبارت زیر سجع متوازی دارند. جوانمرد که بخورد و بدهد، به از عابد که روزه دارد و بنهد
۰/۷۵	۱۶	نوع سجع را در عبارت‌های زیر بنویسید. تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت. توانگری به هنر است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال. پشت و پناه سپاه من بود، در دیدهٔ دشمنان خار و بر روی دوستان خال.
۱	۱۷	واژه‌هایی که سجع به وجود می‌آورند بیابید و نوع آن را بنویسید. محبت را غایت نیست؛ از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست. ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع.
۰/۲۵	۱۸	آرایه‌ای که از تکرار یک واج (صامت یا مصوت) حاصل می‌شود.....نامیده می‌شود.
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۰/۲۵	۱۹	اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر.....است.
۱	۲۰	ابیات زیر را از نظر آهنگ و موسیقی بررسی کنید. مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم / جرس فریاد می‌دارد که بر بندید محمل‌ها شبی تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها
۰/۲۵	۲۱	آشکارترین ابزار موسیقایی شعر چیست؟
۲	۲۲	بیت زیر را به هجاهای تشکیل‌دهندهٔ آن تجزیه کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. اگر هوشمندی به معنی گرای / که معنی بماند نه صورت به جای
۱	۲۳	الگوی هجایی واژگان زیر را بنویسید. صحرا: خوبان: پیامبر: حکایت:
۱	۲۴	برای کاربردهای گوناگون (صامت، مصوت) هر یک از واج‌های زیر، نمونه مناسب بنویسید. ه: صامت..... / مصوت..... و: صامت..... / مصوت.....
۰/۵	۲۵	صامت‌ها و مصوت‌های واژگان زیر را بنویسید. چراغان کارون

تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱	<p>۲۶ در خوانش دقیق شعر زیر، به چه نکاتی باید توجه کرد؟ نهنگی بچه خود را چه خوش گفت: به دین ما حرام آمد کرانه به موج آویز و از ساحل بپرهیز/ همه دریاست ما را آشیانه</p>	۲۶
۱/۵	<p>۲۷ حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری، بررسی کنید. روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: «چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند.» گفت: «آب و گل تو را نیکو سرشته‌اند، اما لگد کم خورده است!»</p>	۲۷
۱/۵	<p>۲۸ ابیات زیر را از نظر قلمرو (ادبی، زبانی، فکری) تحلیل نمایید. (هر قلمرو دو مورد) به دام افتاد روباهی سحرگاه/ به روبه‌بازی اندیشید در راه که گر صیاد بیند هم‌چنینم/ دهد حالی به گازر پوستینم چو صیاد آمد، او را مرده پنداشت/ نمی‌پارست روبه را کم انگاشت ز بُن بُبرید حالی گوش او لیک/ که گوش او به کار آید مرا نیک به دل، روباه گفتا: ترک غم گیر/ چو زنده مانده‌ای، یک گوش، کم گیر</p>	۲۸
۲۰	جمع نمرات	فرجامتان نیک باد

